

ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕХНИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ „ЦАР СИМЕОН ВЕЛИКИ”

Адрес: гр. Търговище, ул. „Ал.Стамболийски” № 29

Тел./факс: 0601/63812

E-mail: ptg_t6te@mail.bg; ptg_t6te@abv.bg

<http://ptgtg.ucoz.com>

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

/ Н. Николов /

ПРОГРАМА

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Настоящата програма е приета на заседание на педагогическия съвет с протокол №15/13.09.2019 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. СЪЩНОСТ

- Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

2. НАСОКИ

Учениците

- Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- Да познават институциите и ценностите на демокрацията;
- Да зачита значимостта на всяка човешка личност;
- Да осъзнава и цени своята културна идентичност;
- Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- Да се формират личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности;
- Да изразяват гражданската си позиция;
- Да вземат решения за своето развитие;
- Да носят отговорност за решенията си;
- Да поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- Да опазва природата;
- Да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства;

3. РЕАЛИЗИРАНЕ

- Чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети;
- в часа на класа;
- в дейностите по интереси;
- в извънкласни, извънучилищни и междуучилищни дейности;

- в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;

4. АКЦЕНТИ

- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;
- финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
- военното обучение и защитата на родината;
- безопасността на движението по пътищата;
- защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- превенция и противодействие на корупцията.;
- електронното управление и медийна грамотност.

II. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА НА ПТГ „ЦАР СИМЕОН ВЕЛИКИ” ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО,ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Училищните политики включват:

1. училищни ритуали, свързани с:

- откриване и закриване на учебната година;
- официално раздаване на дипломи за средно образование и свидетелства за професионална квалификация;
- награждаване на отличили се ученици и учители;
- честване на официални празници и на празника на училището;
- изпращане на завършилите зрелостници.

2. възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:

- изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
- отбелязване на годишнини на значими събития от българската история.

3. Етичен кодекс на училищната общност на ПТГ „Цар Симеон Велики”, който се разработва и приема от педагогическия съвет, представители на

Обществения съвет, на Училищното настоятелство и на Ученическия съвет.

4. училищни символи:

- химн на ПТГ „Цар Симеон Велики”;
- клетва за встъпване в редиците на Симеоновото войнство;
- знаме на ПТГ „Цар Симеон Велики”;

- ритуални костюми;
- девиз и лого на ПТГ „Цар Симеон Велики”.

Училищните политики за подкрепа на на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им демократични практики като:

1. участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство, регламентирано в рамките изисквания – Приложение № 6 към чл. 17, ал. 2 от Нредба № 13/21.09.2016г.;
2. организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
3. поддържане на училищния сайт, фейсбук и вестник с активното участие на учениците;
4. организиране на училищни кампании в подкрепа на здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.;
5. организиране на училищни празници и събития
6. участие в клубове и неформални групи по интереси
7. реализиране на различни форми на посредничество при решаване на конфликти, превенция на агресията
8. въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.
9. проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот

III. ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот.
2. Изграждане на здравна и екологична култура.
3. Свободен и самостоятелен избор на професионален път на развитие и реализация.
4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот.
5. Противодействие на агресивността, насилието и настъплението на секти.

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

- ВЪЗПИТАВАНЕ НА ДИСЦИПЛИНИРАНост И ГРАЖДАНско ПОВЕДЕНИЕ ЧРЕЗ:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

2. Спазване на правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година
Отг.: Директор, ЗДУД
Кл. ръководители

3. Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: през учебната година

Отг.: Директор

4. Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с участие и на учениците.

	VIII	IX	X	XI	XII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“	2	2	2	2	12
Военно обучение и защита на родината		5	5		
Безопасност и движение по пътищата	4	4	4	1	1
Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	5	5	5	3	3
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	2	2	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране			1		
Превенция и противодействие на корупцията	2	2	2	2	2
Електронно управление и медийна грамотност		1	1	4	
ОБЩО	22	28	29	21	27

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

- ВЪЗПИТАВАНЕ НА НАЦИОНАЛНО САМОЧУВСТВИЕ И ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ТРАДИЦИИ.

1. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители;

Ученически съвет

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

3. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година

Отг.:Класни ръководители

- ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ЕКОЛОГИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Провеждане на здравни беседи на учениците

Срок: през учебната година
Отг.:Класни ръководители,
Медицинско лице

2. Разглеждане на здравни теми в часа на класа - сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

3. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището

Срок: април
Отг.: Класни ръководители

4. Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: 22.04.2020 г.

Отг.:Класни ръководители

- ВЪЗПИТАВАНЕ В ИНТЕРКУЛТУРНА СРЕДА.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в часа на класа.

Срок:през учебната година
Отг.: Класни ръководители

2. За усвояване на българския книжовен език от учениците, за които българският език не е майчин, се организира допълнително обучение по български език чрез включването им в групи с цел подпомагане на образователното им приобщаване.

Срок: септември 2019

Отг.:учители ; учители по БЕЛ

- РАЗВИВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКАТА ДЕЕСПОСОБНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Изготвяне на ученически спортен календар на училището.

Срок: 15.09.2019 г.

Отг.: Учители по ФВС

2. Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година

Отг.: Учители по ФВС

V. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, за общообразователната подготовка и за профилираната подготовка.

2. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:

- по гражданско образование - в приложение № 1 от Наредба №13;
- по здравно образование - в приложение № 2 от Наредба №13;
- по екологично образование - в приложение № 3 от Наредба №13;
- по интеркултурно образование - в приложение № 4 от Наредба №13.

3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.

4. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

VI. КООРДИНАЦИЯ

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование отговарят следните работни екипи, в които могат да участват ученици и родители, изразили желание:

1. комисия за училищни празници и ритуали;
2. координационен съвет за противодействие на училищния тормоз;
3. комисия по етика;
4. комисията за работа с учениците в ПТГ „Цар Симеон Велики” – Търговище;
5. комисия за действие при природни бедствия и екстремални ситуации ;
6. комисия по БДП;
7. комисия за контрол на здравето и БЧК.

VII. КОНТРОЛ

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището и заместник-директора по учебната дейност.

2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора и заместник-директора по учебната дейност.

VIII. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА ЧАСА НА КЛАСА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

<i>ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ</i>	<i>ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ</i>
Здравето като ценност и качество на живота	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Изкуството да сме здрави	Самовъзпитание на волята "Изгради се сам"
Режим на хранене	Задачите и отговорността на семейството, училището и обществеността за формиране на култура на поведението на младото поколение
Здравословна храна	Опознайте себе си
И кафето, и чаят могат да бъдат вредни	Съветвайте се с добри приятели
Хранителни разстройства - анорексия, булимия, преяждане	Опасностите, които ни дебнат днес
Храната- приятел или враг	Правете това, което позволяват възможностите ви
Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност	Не бъдете егоисти
Интимност и интимни отношения	Правете това, което позволяват възможностите ви
Болести, предавани по полов път	Етническа, религиозна и езикова принадлежност
ХИВ и СПИН-какво да правя?	Пристрастяване към хазартни игри, интернет
Методи на контрацепция	Не на агресията и насилието
Не на тютюнопушенето	Бедствия, аварии инциденти
Вредата от алкохола	Не бъдете егоисти
Психично здраве	Научете се да се владеете
Личната хигиена	Свободното време и хоби
Пубертет - как да подготвим децата?	Борете се против скуката, мързела, безделието
Физиологични промени	Стремете се да прощавате
Хигиена на половата система Психично здраве	Обличайте се с вкус
Хомосексуализъм и сексуално поведение	Методи на сектите и травми нанесени от тях
Спортувайте преди всичко за здраве	Как да разпознаем сектата
<i>ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ</i>	<i>ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ</i>
Човешкото всекидневие - източници на замърсяване	Културни идентичности
Видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.	Културна осъзнатост
Видове замърсявания на околната среда - последици	Толерантност
Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси	Културни различия
Водата - природен ресурс	Интеркултурни отношения

Водата -основен фактор за живот	Конфликти в мултикултурна среда
Биологично разнообразие - намаляване и изчезване на определени видове	Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него
Биологично разнообразие - браконьерство	Аз и другите
Категории защитени територии	Светът на младите
Общество и околна среда	Проблеми с приятелите
Енергия и климат	Общуване с връстниците
Енергоспестяващи източници	Моята личност и моят свят
Екологични проблеми - природни бедствия	Сътрудничество между различните култури
Разделно събиране на отпадъци .Рециклиране	

IX. ПРОГРАМА ЗА ЧАСОВЕТЕ, КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ ОТ УЧИТЕЛИ-СПЕЦИАЛИСТИ ПО ВРЕМЕ НА ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩ УЧИТЕЛ

МОДУЛИ	ТЕМИ
1. Моето „Аз“ – реалистична оценка	<ul style="list-style-type: none"> • Моята самооценка; • Устойчивото развитие като стратегия за оцеляване; • Идолите на съвременния човек; • Зодиакалните знаци – имат ли отражение върху човешкия характер; • Свободно време и хоби;
2. Аз и моят клас	<ul style="list-style-type: none"> • Етническа толерантност. Да приемем различния от нас, защото и ние сме различни за него. • Междупличностни отношения (ученик-ученик, ученик-учител, ученик-родител, ученик-общество, момичета-момчета, младежи-девойки, стари-млади). • Умения за работа в екип, поемане на отговорност, умения за присъждане на оценка за другия; • Собственото добро и доброто на другите;
3. Образование за мир и мирно решаване на конфликти	<ul style="list-style-type: none"> • Традиции и празници (Религиозни празници, Великден, Нова година, Еньовден, Бъдни вечер, Коледа и Рождество Христово); • Един Бог и много богове – религиите в обединена Европа; • Отношенията в обществото; • Какви мерки ще вземете ако сте учител и не ви слушат учениците? Има ли виновни, кой, защо?
4. Гражданинът – права и отговорности	<ul style="list-style-type: none"> • Символи и ритуали в РБ (химн, герб, знаме на РБ) • Институции в РБ (Конституция, Парламент, Президент, Министър-председател, Кмет, Областен управител). Какво знаем за тях – функции, правомощия? • Моите отговорности пред обществото; • Идеята за човешки и граждански права; • Съотношението между идеали и реалности;

5. Младите хора и демокрацията	<ul style="list-style-type: none"> • Уважение, разбиране, доверие.; • Какво мислим за телевизията, компютрите, мобилните телефони, Интернет? • Какво да променим в училище? Предложения, препоръки, мотиви. • Демокрацията в български вариант;
6. Глобално образование – главни предизвикателства на глобализацията	<ul style="list-style-type: none"> • Символи на ЕС (знаме на ЕС, конституция на ЕС) • Органи на ЕС и техните правомощия (Съвет на ЕС, Европейски съвет, Европейска комисия, Европейски парламент, Европейски съд, Европейска сметна палата); • Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще; • Нарушаване на човешките права по света: глад, бедност, деца-войници;
7. Екология и здраве	<ul style="list-style-type: none"> • Глобални проблеми на съвременността – „Ние не сме наследили Земята от дедите си, а сме я взели назаем от децата си”.; • „Зелени идеи” на гимназисти; • Хранене и здраве – „за” и „против” диетите; • Водата– ценен природен ресурс; • Рециклиранито; • Лична хигиена, облекло, външен вид;
8. Спорт, туризъм, рискове и безопасност	<ul style="list-style-type: none"> • Туризъм – извор на здраве и дълголетие; • Оказване на първа помощ при необходимост; • Психично здраве. Стресът – как да се предпазим от него; • Сексуално здраве; • Предпазване от употреба на психоактивни вещества
9. България и светът	<ul style="list-style-type: none"> • Българската култура и света – обичаи, ритуали, традиции, история, фолклор, кулинария и др; • Велики българи – и ние сме дали нещо на света.... • Хора, променили света – световни учени, мислители, музиканти, художници, писатели и др.; • Природни забележителности в България; • Пловдив 2019 г. – Европейска столица на културата;
10. Потребителска и финансова култура	<ul style="list-style-type: none"> • Отношението към парите и материалните ценности; • Умения за писане на заявления и попълване на документи; • Професионално ориентиране – в лабиринта на търсене на работа;